

széd állami főgymnasium igazgatója csak 200 koronában részesül. Reméljük, hogy ez a mostani rendezkedés nem vágja útját a régóta sürgetett érdemleges rendezésnek.

— Szép és tiszta iskola. A közoktatásügyi miniszter átdolgoztatja az állami népiskolai épületek terveit olyan irányban, hogy azoknak külső és belső fölszerelésében egyszerűségük mellett is a művészi izlés s főképe magyaros motívumok lehetőleg érvényesüljenek. Kiadott továbbá egy rendeletet, melyben szigorúan meghagyja az iskolák tisztántartását, megjelölvén igen bölesen, hogy kikre, milyen sorban hárul a felelőség a tisztaságért. Arra az intenzív szoktató, tehát nevelő hatásra gondolva, a melyet az állandó környezet a gyermekre kifejít, okunk van nagy és szép eredményt várni ezen intézkedéstől. Lassanként talán kelet népe is rászokik a jó izlésre és a tisztaságra. Hogy a hatás mindjárt nagy arányokban indulhasson meg, azt lehetőségessé teszi az az 5.000.000 koronányi hitel, mely a legközelebbi öt év alatt állami népiskolák építésére lesz fordítva.

MAGYAR PAEDAGOGIAI TÁRSASÁG.

Felolvasó ülés 1900 deczember hó 15-én.

Jelen vannak: *Heinrich Gusztáv* dr. elnöklése mellett Böngérfi János, Bittenbinder Miklós, Gyomlay Gyula, György Aladár, Gyulay Béla, Janesó Benedek, Katonáné Thuránszky Irén, Kovács János, Kőrösi Sándor, Kőrösi Henrik, Lederer Ábris, Molnár B., Négyesy László, Radó Vilmos, Sziklás Adolf, Verédy Károly, Weszely Ödön, Trájtler Károly, utóbbi mint jegyző. Számos férfi és női vendég.

I. Elnök az ülést megnyitja. A felolvasó asztalhoz *Radó Vilmos* ül, a ki: «*A német nyelv a budapesti népiskolákban*» című tételről értekezik (közöltetni fog e folyóiratban). Hozzászólnak a kérdéshez: *Verédy Károly*, a ki halálával tartozik az előadónak, hogy ezt a kényes kérdést a Társaságban tárgyalta. A nemzeti fejlődés és a hatalmas nyelvi összeforrasztás hozta magával, hogy a főváros fölládozta német nyelvi tudását, még pedig alig észrevehető módon. Az elemi iskolából a német nyelv tanítását lassankint kitolták; ma már csak a harmadik osztályban kezdik a német olvasást. Ez az eltolás is nem azért történt, mintha féltették volna a magyar nemzeti érzület fejlődését, hanem féltek attól, hogy egyszerre megszüntetik a kapcsolatot a multtal. Szászországban direct methodussal tanítják a francia nyelvet, Franciaországban pedig behozták a német nyelv tanítását. Szóló itt a fővárosban mellőzendőnek tartja a német nyelv tanítását, mert a fővárosi gyermeknek erre szüksége

nincs. De kívánja, hogy ez a tárgy facultative taníttassék. Biztosítani kívánja a lehetőséget arra, hogy a ki a német nyelvet meg akarja tanulni, ezt ingyen meg is tanulhassa. Hozzájárul különben, hogy a pädagógia szempontjából a német nyelv kötelező tanítása mellőztessék.

Radó Vilmos kifejti, hogy ennek a facultativ tanításnak meg vannak a maga nehézségei. A mi tanítóink a német nyelv tanítására nincsenek is qualificálva. Legnagyobb részök nem is tud németül.

Elnök köszönetet mond az előadónak, a miért ezt a kérdést szőnyegre hozta. A Társaságnak főfeladata az, hogy czéltalan frázisok ellen síkra szálljon. Ezt megtette ez alkalommal is. A mi pedig a facultativ tanítást illeti, ez nem pädagogiai, inkább gyakorlati kérdés; éppen azért ennek megvitatása nem ide tartozik. Ha egy nemzet tudatára jön annak, hogy szüksége van valamely idegen nyelv tanulására, megteremti az a hozzávaló eszközöket is. Aggodalomra tehát nincsen ok.

II. *Kőrösi Sándor* a következő tételről értekezik: «Az actio tana a magyar nyelvtanítás szempontjából.» (Lásd folyóiratunk jelen számában). Elnök reméli, hogy az eszmecsere ez érdekes és fontos kérdéstről folytatódni fog, ha majd a fölolvadás meg fog jelenni. Első hallás után egy ilyen szakkérdéshez nehéz hozzászólni. A Társaság köszönetet mond az előadónak érdekes fejtegetéseiért.

III. *Titkár* jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr megküldte a Társaságnak «III. Béla magyar király emlékezete» című díszművet. A Társaság a becses adományért köszönetet mond a miniszter úrnak.

IV. *Titkár* jelenti, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszter úr 1000 korona segítséget utalványozott a Társaságnak az 1900 évre. A nagylelkű adomány köszönettel fogadtatik, a köszönet tolmácsolásával az elnökség bizatik meg.

V. *Titkár* bemutatja a jelentkezett új kültagok névsorát:*

1900-tól kezdve jelentkezik *Marquis Em. Isoz de Chateau d'Oca* (Budapest).

1901-től kezdve: *Berczik Béla* (Kis-Szeben), *Braun Mór* (Székesfehérvár), *Donner Lajos* (B.-Csaba), *Dr. Endrei Gerzson* (Erzsébetváros), *Erdős Jakab* (Baja), *Dr. Faragó Márton* (Győr), *Funariu János* (Sikula), szentgerliczei *Gagyhy Dénes* (Ujvidék), *Gulácsy Endre* (Rév), *Guzsvenitz Vilmos* (Esztergom), *Holczinger István* (Nagy-Károly), *Juhász János* (Szerencs), *Kiss Sándor* (Abauj-Fancsal), *Kaszapinovich Vitályos* (Dobricza), *Kaminszky Géza* (Ungvár), *Kovács Ödön* (Uri), *Lakó Károly* (Uri), *Málik József* (S.-Szt.-György), *Sassi Nagy Lajos* (Szeged), *Röser*

* Többen jelentkeztek, a kik már tagjai a Társaságnak. Az ilyenek nincsenek felsorolva.

Alfréd Edwin (Budapest), *Stein János* (Kolozsvár), *Stromp László* (Pozsony), *Szlávik Sándor* (Szinérváralja), *Szukk Antal* (Szerb-N.-Szt.-Miklós), *Vámos Imre* (Ujbánya), *Vozári Miksa* (Besztercebánya). — Fölvétetnek. — Az ülés véget ér.

BEKÜLDÖTT KÖNYVEK.

Bánfi János, Legszebb regefüzér. Regék és kalandos történetek gyűjteménye. Budapest, Wodianer F. és Fiai. Második kiadás. Számos képpel. 194 lap.

Bánfi János, Egyszer volt, hol nem volt . . . Budapest, Wodianer, 1901. Második kiadás. Számos képpel. 374 lap. Ára díszkötésben 6 korona.

Bánfi János, Tündérek között. Budapest, Wodianer. Második kiadás. Számos képpel. 182 lap. Ára díszes kötésben 3 korona.

Bartha István, Bethlehem, karácsonyi pásztorjáték. Budapest. Szent István-Társ. 1900. 23 lap. Ára 12 fillér.

Benedek Elek, Többsincs királyfi. Magyar népmese 3 felvonásban. Budapest, 1901. Wodianer. Képekkel. 99 lap. Ára díszes kötésben 3 korona.

Czike Imre, Felhőmesék. Budapest, 1900. Szt István-Társ. Képekkel. 96 lap. Ára vászonkötésben 1-20 korona.

Dickens, Twist Olivér. A magyar ifjúság számára átdolgozott kiadás. Budapest, 1900. Szt István-Társ. Képekkel. 311 lap. Ára kötve 2 korona.

Földes Géza, A búrok magyar vitéze. Wildenstein után átdolgozva. Budapest, Wodianer. Képekkel. 182 lap.

Francia Könyvtár, szerkesztik *Theisz Gyula dr.* és *Matskássy József*. Budapest. Lampel Róbert (Wodianer F. és Fiai). Egy-egy kötött füzet ára 70 fillér.

1. *J. Racine*, Britannicus. Bevezetéssel és magyarázatokkal ellátta *Hofer Károly*. 82 lap.

2. *Voltaire*, Siècle de Louis XIV. Magyarázta *Chovancsák István dr.* 118 lap.

3. Md. de Sévigné, Lettres choisies. Bev. és jegyz. *Kemény Ferencz-től*. 80 lap.

4. *R. Töpffer*, Nouvelles Genevoises. Magyarázta *Ballenegger Henrik*. 96 lap.

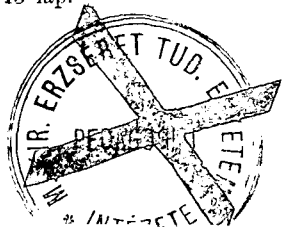
10. *P. Corneille*, Le Cid. Magyarázta *Pekár Károly dr.* 99 lap.

12. *O. Feuillet*, Le village. Magyarázta *Ballenegger Henrik*. 72 l.

Garzó Imre, Vázlatok a lélek természettanához. H.-M.-Vásárhelyi nyomda és kiadó r.-t. 1901. Második bővített kiadás. 98 lap. Ára 1-60 kor.

Goethe, Faust, a tragédia második része. Ford. dr. *Váradi Antal*. Budapest. Franklin-Társ. Az Olcsó Könyvtár 1171—1182. füzete. Második kiadás. 572 lap. Ára 2-40 kor.

Herrmann Antal dr., Iparos és nemzet, a m.-szigeti iparos munkások előtt tartott fölolvasás. M.-Sziget, 1900. Sichermann Mór. 15 lap.

Kis Könyvtár, szerkeszti *Benedek Elek*; Budapest, Wodianer. Egy-egy kötet ára kötve 50 fillér.

24. *Roboz Andor*, Történetek az iskolából. Képekkel. 64 lap.

27. *Csulak Lajos*, Székelyföldön. Képekkel. 52 lap.

28—29. *Gyulainé Baksay Julianna*, Tündérmesék. Képekkel. 106 l.

30. *Gaál Mózesné*, Két ifjúsági színmű. Képekkel. 47 l.

31. *Benedek Elek*, Két történet. Képekkel. 50 l.

Figyelmeztetés. Az alapszabályok 16. §-a: «Az évi tagsági díj minden év *első negyedében* a társaság pénztárnoka kezéhez fizetendő. Az oly külső tagtól, a ki a tagsági díjat három éven át nem fizeti, az elnökség a társaság követelését birói úton behajthatja». 17. §-a: «Oly tagokkal szemben, a kik egy évi tagsági díjjal hátralékban vannak, a folyóirat küldése mindaddig felfüggeszthető, míg kötelességöknek eleget nem tettek».

A *régibb évfolyamokat* az új tagok a pénztárnoknál 2 koronáért megrendelhetik.

Hivatalos nyugtázás.

1900-ra: Czvajna József Besztercze, Keller János Veszprém, id. Such János B.-Csaba, Kopesák József Salgótarján, dr. Horváth Balázs Kassa, Brauner Lajos Hodosa, dr. Krécsy Béla Budapest, dr. Eisler Mátyás Kolozsvár. Eltscher Simon Nyiregyháza, Dassievitz Gyula Miskolc, dr. Petz Gedeon Budapest, Bán József Kecskemét, B. Klinda Gyula Budapest, Pap Sándor M.-Vásárhely, Telmányi Emil Arad, Horváth Mátyás Tárkány, Molnár Albert Besztercebánya, Gönczy Lajos Sz.-Udvarhely, Janda Ferencz Perlasz, Szántó Kámill Baja, Ormay Sándor Budapest, Karai Sándor Debreczen, dr. Pacséri Károly B.-Gyarmat, Groszmann Ábr. Aranyos-Torda, Szomorú István N.-Pécska, Kurucz Vazul Dicső-Sz.-Márton, Poór János N.-Károly, Főző Jenő Kecskemét, Sarcevits Betti Budapest, Derzsi K. Ferencz Szentés, Pólya Ferencz Szentés, Imre Sándor H.-M.-Vásárhely, Kirchner Béla Budapest. Kosztka György Pécs, dr. Bodiss Jusztin Pannonhalma, Hodinka Ágost Sárospatak, Alszeghy János Csáktornya, Végh Gábor Szatmár, Wagner Antal Kolozsvár, Rácz Gyula Edinburgh. Szabó József Arad, Csáder Gyula Pozsony, Péter János Técs, Dreisziger Ferencz Kalocsa, dr. Békefi Remig Budapest, Horváth Zoltán Rimaszombat, ifj. Mádai Béla Bresztovác, Klucska Rezső Bur-Sz.-Péter, Füredi János Sz.-György, dr. Steinberger Ferencz N.-Várad, Bajay J. Amand Miskolc, Schmidt Antal Pozsony, Herodek Károly Budapest.

1901-re: dr. Eisler Mátyás Kolozsvár, ifj. Such János B.-Csaba.

Dr. Gyulay Béla,
pénztárnok.

V., váci körut 58.